یکی از سخت‌ترین موارد فقه تتبعی

(00:05)

صفحه چهارده‌م بودیم. جلسه قبل سریع از عبارت رد شدم و عرض کردم فردا بحث می‌کنیم. فرمودند:

> **و الثانية مضطربة الدلالة جدّا، فلا تصلح لمعارضة الرواياتالمتقدّمة، مع صحّة سندها، و كثرة عددها، و صراحتها في المطلوب، و اعتضادها بما حكاه السيّد المرتضى عن عليّ عليه السّلام، فإنّها لا تقصر عن الرواية المرسلة[1]**

«واعتضادها» اعتضاد روایات ِمختار ایشان که اجزاء رؤیت قبل از زوال است، «بما حکاه السید المرتضی – قدس سره- عن علی علیه‌السلام فانها لاتقصر عن الروایة المرسلة». سید خود روایت را نقل نکرده اند اما گفتند این مفاد از علی علیه‌السلام روایت شده است. لذا به اندازه یک روایت مرسل برای ما کافی است.

این فرمایش سید همان عبارتی است که در المسائل الناصریة ای الناصریات آمده. جلسه سوم و ششم سال اول مباحثه راجع به آن صحبت شد. با اینکه در کتب فقهیه تا الآن به‌صورت یک نقل ساده‌ای موجود است و مورد قبول است، ما که رفتیم و عبارت را از منابع آوردیم و رفت‌وبرگشت شد، برای مباحثه ما به یکی از سخت‌ترین موارد مسائل فقه تتبعی شد. فضا حسابی سخت شد. شاید اگر مسائل فقه تتبعی را در عسر و سختی شماره بگذاریم، این مسأله از رده‌های اولیه آن می‌شود.

هنوز هم بیشتر از یک احتمال در ذهن من نیست. امروز آن احتمال را خدمت شما می‌گویم ولی خب احتمال عجیب و غریبی است که نفس خود این احتمال چند لایه دارد و به ذهن دور می‌آید. ولی خب ما که مباحثه کردیم راهی به‌غیرازاین احتمال به ذهنم نیامد. امروز این را محضر شما می‌گویم. شما هم روی آن تأمل و مرور بفرمایید. اگر هم احتمال دیگری به ذهنتان آمد بفرمایید. سید بحر العلوم از سید مرتضی نقل می‌کند «روی عن علی علیه‌السلام». عرض من این است که این عبارت سید در انصاریات تا الآن مورد قبول بحثی این فضا است. اما وقتی در منابع تتبع [و] بررسی کردیم یکی از مشکل‌ترین مسائل فقه تتبعی تبدیل شد.

---

[1] رؤيت هلال، ج۳، ص: ۱۹۸۴

بازبینی #1
ایجاد شده 7 فوریه 2026 13:41:46 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 فوریه 2026 13:42:27 توسط ... .